

JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

Vraag nr. 59
van 30 oktober 2009
van **CINDY FRANSSEN**

Vrijetijdsparticipatie personen in armoede - VZW Demos

Via het Participatiedecreet (decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport) wil de Vlaamse overheid onder meer de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede op lokaal niveau aanmoedigen. De gemeenten kunnen hiervoor bijkomende middelen ontvangen. Het deel van het Vlaamse budget dat gereserveerd is, maar dat de lokale besturen niet aanvragen, zal naar de vzw Demos vloeien die het zal aanwenden om lokale netwerken voor vrijetijdsparticipatie op te zetten.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 139 van 14 januari 2009 blijkt dat “vzw Demos sinds 2008 binnen het Participatiedecreet de decretale opdracht heeft om de verdieping en vernieuwing van de participatie van kansengroepen te realiseren, daarbij vertrekkend vanuit de leefwereld en het perspectief van kansengroepen. De organisatie ontvangt op jaarbasis vanaf 2008 een subsidie van 600.000 euro.”

Er zijn vijf kansengroepen gedefinieerd waarvan “personen in armoede” er maar een is.

1. Op welke basis worden deze middelen, i.c. de 600.000 euro, toegekend? Zijn dit structurele middelen? Hoeveel middelen zal vzw Demos de volgende jaren ontvangen?
2. Hoe worden bovenvermelde middelen, i.c. de 600.000 euro, door vzw Demos aangewend? Graag een gedetailleerde beschrijving.
3. Hoeveel van deze middelen worden besteed ten gunste van de kansengroep “personen in armoede”?
4. Hoeveel middelen (totaal) ontvangt vzw Demos jaarlijks van de Vlaamse overheid? Graag een overzicht sinds de oprichting.

ANTWOORD
op vraag nr. 59 van 30 oktober 2009
van **CINDY FRANSSEN**

1. Dēmos wordt gesubsidieerd binnen het Participatiedecreet, meer bepaald artikelen 10 tot 12, en is de participatie-instelling die werkt rond de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen.

In het Participatiedecreet werd het minimale subsidiebedrag opgenomen, namelijk 600.000 euro. Dit zijn structurele middelen, in die zin dat een meerjarige beheersovereenkomst is afgesloten waarbinnen de werking van Dēmos is beschreven. De huidige beheersovereenkomst loopt van 2008 tot 2010.

De subsidie voor 2010 en volgende jaren werd nog niet vastgesteld.

2. Algemene Context van de werking van Dēmos

Sinds 2008 krijgt Dēmos een plaats in het Participatiedecreet. Het is een nieuwe organisatie in een nieuw decreet, maar niet onbekend met de thema's die er behandeld worden. De aanwezige expertise steunt op het verleden als 'Kunst en Democratie'. Sinds 1992 was deze organisatie actief in het identificeren, duiden en slechten van de drempels die mensen uit kansengroepen ervaren in het participeren aan cultuur, jeugdwerk en sport.

Werkinhouden: de opdrachten van Dēmos binnen het Participatiedecreet werden als volgt omschreven:

- 1) op het niveau van visie en methodes ondersteuning geven aan projecten, lokale trajecten, de opmaak van afsprakennota's vrijetijdsparticipatie, participatieprojecten en proeftuinen;
- 2) het tot stand brengen van netwerken, een systeem van financiële tegemoetkomingen en concrete projecten;
- 3) het stimuleren van het maatschappelijk debat van kansengroepen.

Dēmos is daarnaast actief als aanspreekpunt en gangmaker van het sociaal-artistieke werkveld en als pleitbezorger voor het interculturaliseren van de sectoren cultuur, jeugdwerk en sport.

Naar wie werkt Dēmos? Binnen het kader van dat decreet profileert Dēmos zich als een participatie-instelling die door middel van praktijkondersteuning en onderzoek aanspreekpunt en gangmaker is in het vernieuwen en verdiepen van de participatie van kansengroepen aan cultuur, jeugdwerk en sport. De organisatie richt zich in eerste instantie op professionele actoren in de sectoren cultuur, jeugdwerk en sport. Omdat de organisatie ervan overtuigd is dat sectoroverschrijdende samenwerking centraal moet staan in het participatievraagstuk, wordt een transversale werking uitgebouwd. In tweede instantie wordt daarom gericht samengewerkt met actoren uit de sociale en welzijnssector.

Voor wie werkt Dēmos? Als participatie-instelling houdt Dēmos er een genuanceerde benadering van kansengroepen op na. De organisatie heeft actieve burgers voor ogen die ook via participatie aan cultuur, jeugdwerk en sport steviger in de samenleving willen staan, maar ook een samenleving die voor mensen uit kansengroepen plaats durft maken. Men wil sectororganisaties stimuleren om vanuit een krachten- en leefwereldperspectief samen te werken aan de participatie van kansengroepen. Dat betekent actief mensen uit kansengroepen toeleiden naar het bestaande aanbod (deelnemen), met hen werken aan dat aanbod (deelhebben) maar ook 'deelmaken'. Met dit laatste wordt participatie gekoppeld aan emancipatie - het deel(uit)maken van onze samenleving - aan gemeenschapsvorming, burgerparticipatie en democratie.

Hoe werkt Dēmos? Als kenniscentrum stapt Dēmos consequent naar de werkvloer. De beleidspraktijk wordt afgetoetst op visie en methodiek. Praktijkoverleg, ervaringsuitwisseling en samenwerking zijn kernwoorden in de werking. Dēmos vindt het belangrijk om een *bottum-up verhaal* te vertellen en dat ook te stimuleren. Dēmos bouwt actief verder op de kennis en kunde die al in het veld aanwezig is. Dēmos stimuleert professionals ook om over sectorale schotten heen te kijken, om verbanden te leggen, te differentiëren en met niet alledaagse partners samen te werken. Be-

langrijk daarin is het continu appèl aan de sectoren om hun werking te bevragen vanuit het perspectief van kansengroepen en hun rol in een democratische samenleving.

3. Het is niet gemakkelijk aan te geven hoeveel middelen Dēmos exact besteedt aan activiteiten die zich exclusief richten naar mensen in armoede. Indicatief kunnen we stellen dat binnen de opdrachten in het Participatiedecreet 60% van de tijd gaat naar de *lokale netwerken* voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede en 40% naar het opvolgen van de participatieprojecten en proeftuinen. De *lokale netwerken* richten zich specifiek op mensen in armoede, terwijl de overige ruimer 'maatschappelijk kwetsbare groepen' - waaronder ook kansarmen - aangaan.

Ook de sociaal-artistieke praktijk, een belangrijke werkinhoud van Dēmos, richt zich op 'maatschappelijk kwetsbare groepen'. Daarnaast is er heel wat aandacht voor personen met een beperking (zowel fysieke en mentale handicap, maar ook psychische of sociale stoornissen) en etnisch-cultureel diverse groepen.

De hoofdactiviteiten 2009 met een klemtoon op personen in armoede

1. Acties in het kader van de *lokale netwerken* voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van personen in armoede
 - 1.1 Met het oog op een efficiënte implementatie werden 5 provinciale infomomenten georganiseerd. Deze richten zich naar cultuurbeleidscoördinatoren, ocmw-mede-werkers en verenigingen en organisaties die werken voor en met mensen in armoede.
 - 1.2 Met het oog op deskundigheidsbevordering binnen de *lokale netwerken* werden 4 praktijktafels georganiseerd (thema's sport, regionale samenwerking, vrijetijdspassen en kortingsystemen).
 - 1.3 Twee vormingsinitiatieven hadden een focus op netwerkvorming (i.s.m. samenlevingsopbouw Vlaanderen) en de beleidspraktijk (i.s.m. Oases).
 - 1.4 Samen met een werkgroep waarin de administratie, Locus, het Fonds Vrijetijdsparticipatie en het Vlaams Netwerk waar Armen het Woord nemen vertegenwoordigd zijn, ontwikkelde Dēmos een stappenplan Lokale Netwerken (toolkit) en worden veel voorkomende vragen vanuit de praktijk beantwoord (FAQ's).
 - 1.5 Dēmos is ook het aanspreekpunt voor praktijkactoren. In deze optiek wordt ingegaan op uiteenlopende vragen naar informatie en ondersteuning.
2. Acties in het kader van sportparticipatie en mensen in armoede
 - 2.1 Om een brug te maken tussen enerzijds het lokaal sportaanbod en anderzijds het niet-participeren van mensen in armoede loopt momenteel het intervisietraject 3,2,1 Start. In deze samenwerking met ISB vzw en het Vlaams Netwerk van Verenigingen Waar Armen het Woord Nemen gaan lokale sportdiensten op zoek naar een gepaste strategie.
 - 2.2 Het intervisietraject is een eerste concrete realisatie van het engagement van Dēmos in de opgerichte werkgroep 'sportparticipatie' binnen de ISB-werking.
3. Acties in het kader van participatie aan jeugdwerk
 - 3.1 In samenwerking met Steunpunt Jeugd loopt het denktraject 'ouders, armoede en jeugdwerk'. Een eerste concrete actie daarvan is de NITROX-studiedag Ouders, armoede en jeugdwerk. Centraal daarin is de kijk van ouders 'in armoede' naar het jeugdwerk en hoe jeugdwerk daarmee aan de slag kan.
4. Acties in het kader van cultuurparticipatie en mensen in armoede
 - 4.1 In samenwerking met Lasso, het Brusselse netwerk voor kunsteducatie en cultuurbemiddeling, organiseert Dēmos de studiedag Chance-Art over cultuurbemiddeling voor en door mensen in armoede. Centraal daarin staan goede praktijken, een passend

beleidskader en een speciale focus op kinderen en jongeren. De studiedag richt zich op educatieve en publieksmedewerkers uit de kunstensector en vormingsmedewerkers uit de welzijnssector en het sociaal-culturele veld.

5. Overig vormingsaanbod.

5.1 Op L!NT de eerste studiedag van Dēmos over participatie aan cultuur, jeugdwerk en sport waren 8 sessies gericht op mensen in armoede. Een bijzondere focus in de sessie lag op het 'leefwereldperspectief' van mensen in armoede, maar evenzeer wijkwerking, interculturaliteit en creativiteit.

6. Publicaties

6.1 Momenten nr.2 'De januskop van armoede en cultuur', de periodieke publicatie van Dēmos, stond volledig in het teken van armoedebestrijding en hoe deze gerelateerd kan worden aan cultuur, jeugdwerk en sport.

6.2 De armoedeproblematiek kreeg een prominente plaats in '360°Participatie', het nieuw referentiewerk rond participatie van kansengroepen dat Dēmos dit jaar uitbracht.

6.3 Werken met maatschappelijk kwetsbare groepen - waaronder mensen in armoede en kansarmen - is de beweegreden van de sociaal-artistieke praktijk. In S(O)AP, spanningsvelden in de sociaal-artistieke praktijk - eveneens een publicatie van Dēmos staat meer informatie over methodieken, praktijken, enz.

De begroting van Dēmos 2009 voorziet een totaalbudget van 644.500 euro. Van dit bedrag gaat 445.000 euro naar bezoldigingen. Minus huur, afschrijvingen en bedrijfskosten komen de werkmiddelen op 151.500 euro. 267.000 euro van de bezoldigingen is gericht op acties naar mensen in armoede in het bijzonder. Op basis van de eerste twee kwartaalcijfers voor 2009 en de hierboven vermelde acties, ging naar schatting tussen 7.000 en 13.000 euro van de werkmiddelen naar mensen in armoede in het bijzonder.

4. In art. 12 van het Participatiedecreet staat vermeld dat ten minste 600.000 euro per jaar wordt voorzien voor de participatie-instelling die werkt rond de vernieuwing en verdieping van de participatie van kansengroepen.

Dēmos werd opgericht in 2008 en door de overheid erkend als participatie-instelling. Zowel in 2008 als in 2009 is 600.000 euro voor Dēmos vrijgemaakt op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. In 2009 werd bijkomend 6.500 euro projectsubsidie toegekend